

बाह्रदशी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन (संशोधन सहित), २०७५

बाह्रदशी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: बाह्रदशी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम मिति २०७५/०३/३२ गते बसेको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको ना "बाह्रदशी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५" रहेको छ।
(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि बाह्रदशी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।
२. सम्पत्ति कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम एकीकृत सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
३. घर वहाल कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची (२) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।
४. व्यावसाय कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
५. जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोबार तथा दैनिक हाट बजार गरेवापत अनुसूची (४) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
६. सडक सुधार शुल्क : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधन तथा तोकिएका सडकहरुमा गुड्ने सवारी साधनहरुलाई अनुसूची (५) बमोजिम सडक सुधार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
७. विज्ञापन कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
८. मनोरञ्जन कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (७) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९. बहाल बिटौरी शुल्क : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (१७) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१०. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेको अनुसूची (११) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
११. पर्यटन शुल्क : गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची (१२) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
१२. बजार सरसफाई व्यवस्थापन सहयोग शुल्क : गाउँपालिकाले तोकेको स्थानहरुमा अनुसूची (१३) मा उल्लेखित दरमा बजार सरसफाई व्यवस्थापन सहयोग शुल्क लगाउनेछ।
१३. जरिवानाको व्यवस्था : नियमानुसार दाखिला गर्नु पर्ने राजस्व रकम तोकिएको समय अवधिभित्र दाखिला नगरेमा अनुसूची (१४) बमोजिम थप जरिवाना समेत लिईनेछ।
१४. कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्न दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्था लाई अनुसूची (१५) बमोजिम कुनै किसिमको कर छुट दिइने छैन।

अनुसूची - १

सम्पत्ति करको दररेट

सि.नं.	कर योग्य एकीकृत सम्पत्तिको मुल्य	वार्षिक दर
१	पाँच लाख रुपैयाँसम्मको मूल्याङ्कनमा	एकमुष्ठ रु. ५०
२	पचास लाख रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. १०
३	एकाउन्न लाख देखि एक करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. २०
४	एक करोड एक लाख देखि दुई करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. २५
५	दुई करोड एक लाख देखि तिन करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. ३०
६	तिन करोड एक लाख देखि पाँच करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. ४५
७	पाँच करोड भन्दा माथि	प्रति लाख रु. ५०

नोट : मूल्याङ्कन रकमलाई रु. लाखमा (Round figure) मा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ ।

घर बहाल कर अनुसूची - (२)

१) तोकिएको घर बाहल रकममा १०% घर बहाल कर लाग्नेछ ।

व्यावसाय कर अनुसूची - (३)

व्यावसाय संचालन गरे वापत वर्ग निर्धारण गरी तपसिल बमोजिम व्यावसाय कर लाग्ने छ।

सि. नं.	विवरण	दर्ता शुल्क			वार्षिक नवीकरण शुल्क			कैफियत
		क	ख	ग	क	ख	ग	
१	पसल/फर्म							
२	कपडा पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	२,५००।०	२,०००।०	१,०००।०	
३	हार्डवेयर "	५,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	४,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	
४	होटल/लज मदिरा जन्य "	६,०००।०	४,०००।०	२,०००।०	५,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	
५	होटल/मिठाई/नास्ता "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	२,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	
६	सुन/चाँदी "	५,०००।०	४,०००।०	३,०००।०	४,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	
७	किराना "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	२,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	
८	जुत्ता/चप्पल "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
९	श्रगांर/कस्मेटिक "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
१०	सैलुन "	२,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	१,०००।०	१,०००।०	५००।०	
११	व्युटिपार्लर	३,०००।०	३,०००।०	१,०००।०	२,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	
१२	टेन्ट हाउस/क्याट्रिड साउण्ड सिष्टम	४,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	
१३	पेट्रोलियम "	५,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	
१४	पान "	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
१५	टेलर्स "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
१६	धान काटा "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	

१७	फोटो स्टुडियो "	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
१८	रेडियो/टि.भी./घडी/बिजुली/ मोबाइल मर्मत केन्द्र, सेन्टर	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
१९	रेडियो/टि.भी./घडी/क्यामेरा/ मोबाइल बिक्री केन्द्र /पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	२,५००।०	१,५००।०	१,०००।०	
२०	स्टेशनरी पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	२,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	
२१	मोटर साइकल ग्यारेज, मर्मत सेन्टर पसल	५,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	
२२	मोटर साइकल शो. रुम एण्ड पार्ट्स बिक्री पसल	१२,०००।०	८,०००।०	४,०००।०	६,०००।०	४,०००।०	२,०००।०	
२३	मनी ट्रान्सफर, सहकारी, निजी बैङ्क	१५,०००।०	१०,०००।०	५,०००।०	७,०००।०	५,०००।०	२,०००।०	
२४	माछा/ मासु पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
२५	औषधी पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	४,०००।०	३,०००।०	२,०००।०	
२६	भाडा, वर्तन, ग्यास, गिफ्ट हाउस पसल	३,०००।०	२,०००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
२७	साइकल पसल	२,०००।०	१,०००।०	५००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	
२८	दुग्ध/ डेरी पसल	३,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	१,५००।०	१,०००।०	५००।०	

उपरोक्तमा नपरेको पसल/फर्म हेरी कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम ५००।- देखी ५,०००।- सम्म निर्धारण गरिनेछ।

जडीबुटी, कवाडी, जीवजन्तु कर अनुसूची – (४)

१) जडीबुटी, कवाडी, जीवजन्तु कर, कारोबारको प्रकृति र अवस्था हेरी न्युनतम रु.१,०००।- देखी रु.५,०००।- सम्म वार्षिक शुल्क लिइनेछ।

सवारी साधन कर अनुसूची – (५)

सवारी साधनसँग तपसिल बमोजिम वार्षिक सडक मर्मत संभार शुल्क लिइनेछ।

१) कार, भ्यान, जीप, क्यारियर (साना सवारी),	रु. १,०००।-
२) बस, ट्रक, टेक्टर,	रु.२,०००।-
३) ट्रिपर, JCP (जे.सी.पी.), एक्साभेटर,	रु. ३,०००।-
४) अटो, टेम्पो, ३ चक्के	रु. ५००।-

विज्ञापन कर अनुसूची – (६)

विज्ञापन दस्तुर तपसिल बमोजिम लाग्नेछ।

विज्ञापनको आधार, प्रकार, सेवा प्रचारको अवस्था हेरी न्युनतम रु.५००।- देखी रु.५०००।- सम्म लिइने।

मनोरञ्जन कर अनुसूची – (७)

कारोबारको प्रकृति, अवस्था हेरी न्युनतम रु.५००।- देखी रु.३,०००।- सम्म वार्षिक रुपमा कर लिइनेछ।

बहाल बिटौरी कर अनुसूची – (८)

बहाल बिटौरी कर तपसिल बमोजिम लाग्नेछ।

१) राजगढ बजार स्थित रहेको गाउँपालिकाको कोठा भाडा तपसिल बमोजिम लिइनेछ।

“क” वर्गको कोठा मासिक भाडा दर रु. ७००।-

“ख” वर्गको कोठा मासिक भाडा दर रु. ६००।-

“ग” वर्गको कोठा मासिक भाडा दर रु. ४००।-

“घ” वर्गको कोठा मासिक भाडा दर रु. ३००।-

“ङ” वर्गको कोठा मासिक भाडा दर रु. २००।-

(२) गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्रमा रहेको यस गाउँपालिकाको खुल्ला टहरा को दस्तुर वार्षिक रु. ५००।- प्रति टहरा को लिइनेछ। (साग, सब्जी बाहेक)

पार्किङ शुल्क अनुसूची – (९)

१) आवश्यकता र प्रकृति अवस्था हेरी गाउँपालिकाको निर्णयानुसार शुल्क निर्धारण गरिनेछ।

ट्रेकिङ, कोयोडिङ, जिपड, च्याफिटड शुल्क अनुसूची – (१०)

१) आवश्यकता, प्रकृति, अवस्था हेरी गाउँपालिकाको निर्णयानुसार शुल्क निर्धारण गरिने छ।

सेवा शुल्क दस्तुर अनुसूची – (११)

१) आवश्यकता , प्रकृति र अवस्था हेरी गाउँपालिकाको निर्णयानुसार शुल्क निर्धारण गरिनेछ।

पर्यटन शुल्क अनुसूची – (१२)

१) आवश्यकता र स्थलगत अवस्था हेरी गाउँपालिकाको निर्णयानुसार शुल्क निर्धारण गरिनेछ।

दैनिक हाट, बजार, पसल कर अनुसूची – (१३)

आ.व. ०७४।०७५ को तपसिल बमोजिम दैनिक हाट, बजार, निकासी, खाद्यान्न, बाहेकको निकासी र बाखा तथा पशु बजार समेत कर ठेक्का भई सकेको छ। सो को अङ्गलाई अनुमोदन गरियो। साथै बाखा र पशु बजारको बिक्री नामा २% ले हुने र अन्य दरमा साविक बमोजिम हुनेछ।

(क) राजगढ बजार – रु. १,५७,६०९।-

(ख) भागुडुब्बा बजार	- रु. २४,९५१।-
(ग) जन्ता बजार	- रु. १४,०००।-
(घ) स्थानीय सेवा शुल्क	- रु. ४,११,७८६।-
(ङ) डाँगिबारी बास्ना बजार	- रु. ४,८१,१२१।-
(च) पशु बजार राजगढ	- रु. २०,०१,०००।-
(छ) चकचकी पशु बजार	- रु. ३०,०१,०००।-
जम्मा	रु. ६०,९१,४५९।-

जरिवानाको व्यवस्था अनुसूची - (१४)

नियमानुसार दाखिला गर्नुपर्ने राजस्व रकम तोकिएको समय, अवधि भित्र दाखिला नगरेमा तपसिल बमोजिम थप जरिवाना समेत लिइनेछ।

१) मालपोत - १ वर्षको ५%

दोस्रो वर्ष १०%

३ पुन प्रति वर्ष १०% थप्दै लाने ।

२) बहाल बिटौरी शुल्क - महिना भुक्तान भएको तीन दिन भित्रमा शुल्क दाखिला गर्नुपर्नेछ।

सो नभएमा

- पहिलोको म्याद पश्चात थप ५%

- दोस्रो महिना थप १०%

- तेस्रो महिना थप १५%

३) अन्य तोकिएको कर शुल्क समयमै दाखिला नगरेमा वार्षिक १५% थप लाग्नेछ।

अनुसूची - १५

बाह्रदशी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनले तोकेको करहरूको दरहरूमा तपसिल बमोजिमका सिफारीस गैर कर राजस्वका शीर्षकहरूमा देहाय बमोजिमका दर रेट निर्धारण गरियो ।

कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै किसिमको
कर छुट दिइने छैन ।

सि. नं. १ सिफारीस दस्तुर ,

(क)	घर बाटो सिफारीस (विवरण)	रकम
१	मुल बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	७००।०
२	सहायक बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	६००।०
३	भित्री शाखा बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	५००।०
४	बजार क्षेत्रले छोएको जग्गाको रु.	१,०००।०
५	बाटोले नछोएको जग्गा प्रति सिफारीस रु.	५००।०
	(बजार क्षेत्र भन्नाले राजगढ बजार क्षेत्र सम्झनु पर्नेछ।)	

सि.नं. २ चारकिल्ला प्रमाणित दस्तुर

सि.नं.	विवरण	रकम
--------	-------	-----

१	मूल बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	५००।०
२	बजारले छोएको प्रति सिफारीस (बजार क्षेत्र भन्नाले तोकिएको बजारलाई सम्झनु पर्नेछ ।)	६००।०
३	सहायक बाटोले छोएको प्रति सिफारीस रु.	४००।०
४	शाखा बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	३००।०
५	भित्री बाटोले छोएको जग्गाको प्रति सिफारीस रु.	२००।०

सि. नं. ३ अन्य सिफारीस दस्तुर

सि. नं.	विवरण	रकम
---------	-------	-----

१	नागरिकता प्रति सिफारीस रु.	१००।०
२	पञ्जीकरण प्रति सिफारीस रु.	५०।०
३	नागरिकता प्रतिलिपि प्रति सिफारीस रु.	२००।०
४	नाता प्रमाणित प्रति सिफारीस रु.	३००।०
५	अविवाहित प्रमाणित रु.	१,०००।०
६	मोही लगत कट्टा (प्रति कट्टा) रु. प्रति सिफारीस रु.	१००।०
७	जग्गा नामसारी (प्रति कट्टा) रु. प्रति सिफारीस रु.	५०।०
८	विद्युत मिटर प्रति सिफारीस रु.	२००।०
९	उद्योग संचालन दर्ता प्रति सिफारीस रु.	
	सुर्तिजन्य/ मदिरा (बाहेक)	
क	घरेलु रु.	३,०००।०
ख	साना रु.	५,०००।०

ग	मझौला रु.	७,०००।०
घ	ठुला रु.	१०,०००।०
१०	कृषिजन्य उद्योग प्रति सिफारीस दर्ता रु.	१,०००।०
११	ईटाभट्टा उद्योग प्रति सिफारीस दर्ता रु.	५०,०००।०
१२	सिमेन्ट, रड, स्टील प्लान्ट, ग्लास प्लान्ट उद्योग प्रति सिफारीस दर्ता रु.	१,००,०००।०
१३	बैदेशिक रोजगार प्रति सिफारीस दर्ता रु.	१,०००।०
१४	सम्पत्ति मूल्याङ्कन प्रति सिफारीस दर्ता रु.	०.१०%
१५	आयस्रोत प्रमाणित गरे वापत प्रति सिफारीस दर्ता रु.	०.५०%
१६	निजी विद्यालय दर्ता सिफारीस	
क	प्री. प्राइमरी रु.	१०,०००।०
ख	प्री. प्राइमरी माथि रु.	२०,०००।०

१७	विद्यालय नवीकरण वार्षिक रु.	
क	मन्टेश्वरी विद्यालय	२,०००।०
ख	आधारभूत	५,०००।०
ग	मा.वि.	१०,०००।०
१८	सूर्तिजन्य/ मदिराजन्य उद्योग दर्ता शुल्क निम्न बमोजिम हुनेछ।	
क	घरेलु / साना रु.	३०,०००।०
ख	मझौला रु.	४०,०००।०
ग	ठूला रु.	५०,०००।०
१९	दर्तावाला सूर्तिजन्य पदार्थ बिक्रेताका लागि स्थानीय उत्पादन ओसारपोसार परिमाणको आधारमा सिफारीस पत्रको दस्तुर निम्न हुनेछ।	
क	फारी प्रति मन रु.	१००।०

ख	गाछी प्रति मन रु.	५०।०
ग	कुटकी प्रति मन रु. (स्थानीय उत्पादन मात्र)	२५।०
२०	घर निर्माण गर्ने ठेकेदारलाई सूचीकृत हुन अव्हान गर्ने र दर्ता गर्न आउने प्रकृयाको लागि दस्तुर तपसिल बमोजिम हुनेछ।	
क	"क" वर्ग रु.	२०,०००।०
ख	"ख" वर्ग रु.	१५,०००।०
ग	"ग" वर्ग रु.	१०,०००।०
घ	"घ" वर्ग रु.	५,०००।०
२१	वार्षिक नवीकरण तपसिल बमोजिम हुनेछ।	
क	ईटा भट्टा उद्योग रु.	१,१०,०००।०
२२	कथ्या, सूती र मदिराजन्य उद्योग बाहेक अन्य उद्योगको लागि दस्तुर	

क	धान, मकै, मील (सानो) रु.	२,०००।०
ख	तेल/सेलर होल्डर रु.	३,०००।०
ग	बिस्कुट उद्योग रु.	३,०००।०
घ	काठ मिल उद्योग फर्निचर रु.	५,०००।०
ङ	फर्निचर उद्योग रु.	३,०००।०
च	प्लाई उद्योग रु.	
२३	अन्य उद्योग (माथि नपरेको) तपसिल बमोजिम हुनेछ।	

क	"क" वर्ग रु.	६,०००।०
ख	"ख" वर्ग रु.	५,०००।०
ग	"ग" वर्ग रु.	४,०००।०
घ	"घ" वर्ग रु.	३,०००।०
२४	निकासी तर्फ वार्षिक दस्तुर तपसिल बमोजिम हुनेछ।	
क	नरम/काठ बास प्रति ट्रैक्टर रु.	५००।०
ख	नरम/काठ बास प्रति ट्रक रु.	१,०००।०
ग	कडा काठ बास प्रति ट्रैक्टर रु.	१,५००।०
घ	कडा काठ बास प्रति ट्रक रु.	३,०००।०
२५	घर नक्सा पास देहाय बमोजिम हुनेछ।	
क	पुरानो घर प्रति स्क्वायर फिट रु. ५।- भुई तल्लासम्म, सो भन्दा बढी थप तल्ला भएमा प्रति स्क्वायर फिट रु. ६।-	

ख	नयाँ घर प्रति स्क्वायर फिट रु. ६।- भुईँ तल्ला सम्म, सो भन्दा बढी थप तल्ला भएमा प्रति स्क्वायर फिट रु.७।-
---	--

नोट : यस बाहेक अन्य सिफारिस दस्तुरको हकमा रु. १००।- लाग्नेछ ।

